

Tekasür Sûresinin Fazileti

*Eûzübillâhimineşşeytânirracîm. Bis-
millâhirrahmânirrahîm.*

*el-Hamdülillahirabbil alemine hamden
kesiran tayyiben mubareken fihi âlâ külli hâlin
ve fi-külli hîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ sey-
yidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ve
men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.*

Emmâ ba'd:

*Fe-kale Resûlullah sallallahu aleyhi ve
sellem.*

a. Kulun, Müslüman Kardeşine Duası

أَمَّا إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا قَالَ لِأَخِيهِ الْمُسْلِمِ: جَزَاكَ
اللَّهُ خَيْرًا، فَقَدْ بَالِغَ فِي الدُّعَاءِ

*Emma innel abde iza kale liehihil müslimi
Cezakallahu hayran fekad balega fiddua. Sa-
daka Resûlullah fima kal ev kema kal.*

İbn Asakir'in Enes radiyallahuanh'ten riva-
yet ederek kaydettiği bu hadîs-i şerîfe göre
Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sel-
lem buyurmuş ki;

Emma innel abde iza kale.

Kul dediđi zaman.

liehihil müslimi.

Müslüman kardeşine kul şöyle dediği zaman.

Cezakallahu hayran.

Allah seni hayırla mükafatlandırırsın. Yaptığın bu güzel davranışa hayırla mukabele eylesin. Bu yaptığının hayrını sana ihsan eylesin.

Cezakallahu hayran.

Böyle derse.

fekadbalega fiddua.

Duada mübalağalı bir şekilde ona güzel dua etmiş olur. *Cezakallahu hayran* derse mübalağalı bir şekilde ona dua etmiş olur. Duayı iyice enine boyuna derinlemesine ona gereken duayı yapmış olur. *Cezakallah*, ceza yeczi cezaen karşılık vermek demek Arapça'da. Mastarda cezaen deniyor. Türkçe'de bu ceza kelimesi sadece yapılan bir kötü şeyin karşılığı olarak verilen bir ikab, bir can yakıcı üzücü, caydırıcı bir şey yapmak manasına kullanılıyor. Arapça'da öyle değil. Arapça'da iyi şeye de ceza derler. Sadece böyle kötü yapılan birşeyin karşılığına karşılığında verilene ceza demezler.

Sevaplı hayırlı bir iş yaptı mı Allah seni *Cezakallahu hayran kesira*. Allah seni çok hayırla mükafatlandırıyor yani cezalandırıyor. Allah seni çok hayırla cezalandırıyor. Ama cezalandırma karşılık vermek demek, Türkçe'ye sadece bir manasıyla geçmiş. Arapça'da öyle değil. *Cezakallahu hayran*. Peygamber Efendimiz böyle demeyi teşekkür ederim yerine Allah razı olsun diyoruz biz mesela birisi güzel bir şey yaptığı zaman. Allah razı olsun senden kardeşim diyoruz. Burada bunu öğretiyor. Demek ki *Cezakallahu hayran* sözü Peygamber Efendimiz'in zamanından bize kalmak bir güzel söz. *Cezakallahu hayran kesira* diyoruz. *Cezakallahu hayran* diyoruz sadece kısaltarak. Bu iyilik yapan bir kardeşe söylenecek söz olarak Peygamber Efendimiz'den bir teşekkür ve dua cümlesi olmuş oluyor.

أَمَّا يَخْشَى أَحَدُكُمْ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ قَبْلَ الْإِمَامِ
أَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ رَأْسَهُ رَأْسَ حِمَارٍ، أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ
صُورَتَهُ صُورَةَ حِمَارٍ

Ema yahşa ehadüküm. İza rafa re'sehu kable imami en yecalallahu re'sehu re'se himarin ev yecalallahu suretehu suretehimar.

b. İmamdan Önce Başını Secdeden Kaldırmak

Ebu Hureyre *radiyallahuanh*'ten bir hadîs-i şerîf. Ahmet ibn Hanbel, Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, Nesei, İbni Mace. Tam 6 hadis kitabının hepsinde var. Sağlam, sahih bir hadîs-i şerîf. Bu, imamla cemaatin nasıl olması gerektiğini, cemaatin imama nasıl uyması gerektiğini gösteren bir hadîs-i şerîf. Biraz da şiddetli, tehlikeli bir şey imama uymamak. İmamdan evvel hareket etmek, imama aykırı davranmak. Bayağı kötü bir şey olduğunu gösteriyor. Ürkütücü korkutucu bir hadîs-i şerîf.

Ema yahşa ehadüküm.

Sizden biriniz korkmuyor mu?

İza rafa re'sehu kablel imam.

İmamdan evvel başını kaldırırsa secdeden. İmam daha duruyor secdede, o kaldırıyor. İmamdan evvel.

Başını imamdan evvel kaldırdığı zaman korkmuyor mu?

en yecalallahu re'sehu re'se himar.

Allah'ın onun kafasını eşek kafası yapmasından korkmuyor mu?

ev yecalallahu suretehu surete himar.

Yahut da suretini, umumi hey'etini eşek suretine getirmesinden korkmuyor mu?

Çok fena. Demek ki imam *Allahuekber* demeden baş kaldırmak, imamdan evvel secdeye varmak, imamdan önce hareket etmek cemaat için çok tehlikeli.

Cenab-ı Hak bir insanın başını nasıl eşek başı yapar?

Suretini nasıl eşek sureti yapar?

Her şeye kadir. Dünyada da yapar ahirette de yapar. Maddeten de yapar manen de yapar. Onun için imama uydu mu tam uymalı, laubali hareketler yapmamalı, imamın tekbirini beklemeli, ondan sonra. Ne geç kalmalı ne de ondan erken davranmalı. Dikkat etmeli, bu önemli.

Çocuklar bazen böyle yanyana gelirler birbirlerini güldürmek için oyun filan yaparlar. Büyüklere de hiç yakışık almadığı halde bu işe böyle dikkat etmeyip böyle yapanlar oluyor. Herhalde dini bilgileri zayıf olduğu için. Küçükten öğretilmediği için.

c. Tekasür Suresi'nin Fazileti

أَمَّا يَسْتَطِيعُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَقْرَأَ أَلْفَ آيَةٍ فِي كُلِّ
يَوْمٍ؟ قَالُوا: وَمَنْ يَسْتَطِيعُ ذَلِكَ؟ قَالَ: أَمَّا يَسْتَطِيعُ
أَحَدُكُمْ أَنْ يَقْرَأَ: ﴿الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ﴾.

Emā yestadiu ehadüküm en yakrae elfe ayetin fi külli yevmin. Kale vemen yestediu zalike. Kale emā yestediu ehadüküm en yakrae elhakümüttekasür. Sadaka Resulullah. Fima kal ev kema kal.

Abdullah ibn Ömer *radıyallahuanhuma*'dan. Diyor ki Peygamber Efendimiz;

Emā yestadiu ehadüküm.

Sizden biriniz güç yetiremez mi?

en yakrae elfe ayetin fikülli yevmin.

Her gün Kur'an-ı Kerim'den bin ayet okumaya güç yetiremez mi?

Yapamaz mısın Ahmet Efendi?

Günde bin tane ayet okumayı yapamaz mısın?

Bin tane ayet ne kadar?

Kur'an-ı Kerim'in tamamı 6 bin küsur Ayet-i Kerime'dir. Bin tane ayet Kur'an-ı Kerim'in altında biri, yedide biri. 600 sayfaysa günde 100 sayfa.

Günde 100 sayfa okuyamaz mı sizden biriniz?

Dediler ki;

ve men yestediü zalike.

Kaç kişi buna güç yetirebilir?

Kaç kişi yapabilir bunu?

Kur'an-ı Kerim'in bin ayetini okuma. Yapılamaz. Peygamber Efendimiz onun üzerine buyurdu ki.

Kale ema yestediü ehadüküm en yakrae elhakümüttekasür.

Sizden biriniz *Elhakümüttekasür* Suresi'ni okumaya güç yettiremez mi?

Elhakümüttekasür Suresi'ni okuduğu zaman bin ayet okumuş gibi sevap alacak.

Bismillahirrahmanirrahim. Elhakümüttekasür. Hattâ zürtümülmekabir. Kellâ sevfe

ta'lemûne sümme kellâ sevfe ta'lemûn. Kellâ lev ta'lemûne ilmelyakîn. Leterevünnelcahîm. Sümme leterevünnehâ aynel yakîn. Sümme letü'selünne yevme-izin aninna'îm..

Bunu okuduğu zaman bin ayet okumuş gibi sevap alıyor. Bu dünyada insanoğlunun yediği, içtiği, meyvesi, gıdası, tatlısı, sefası, zevki, keyfi, hepsinden sorgu sual olacak. Hepsini soracak Cenab-ı Hak.

Ben sana şu nimeti vermedim mi?

Bu nimeti vermedim mi?

Sen niye bana güzel kulluk etmedin?

Niye vazifelerini yapmadın?

İbadetlerini yapmadın?

Niye şükürünü eda etmedin benim verdiğim nimetlerin?

Diye sorgu sual olacak ahirette. Yapmayanlar cezaya uğrayacaklar. Peygamber Efendimiz başka hadîs-i şerîfnde buyurmuş ki. *El-hakümüttekasür*'ü okuduğu zaman Allah'ın verdiği nimetleri karşılamış olur. Onun için *El-hakümüttekasür* Suresi'ni iyice öğrenip ezberleyip ezberletip çocuklara okumak lazım. Peygamber Efendimiz bir gece açlıktan uyku uyuyamadı. Ne kadar zamandan beri yemiyor

idiyse. Yattı uyku uyuyamadı açlıktan. Belki açlıkla beraber sıcak da vardı. Sıcaktan da uyu-
yamıyor insan. Kalktı, dışarıya çıktı. Yürürken
karanlık gecede bir kişiyle karşılaştı. Baktı Ebu
Bekr-i Sıddık'mış.

Ya Ebu Bekir seni gecenin bu vaktinde dı-
şarı çıkartan sebep ne?

Herkesin uyuduğu zaman. Dedi ki ya
Resûlallah evde yiyecek bir şey yoktu. Açlıktan
uyku tutmadı dışarı çıktım dedi. Biraz daha
ilerlediler, ikisi beraber bu sefer. Baktılar iri
bir karaltı. Yanaştılar baktılar Ömer-ü'l Faruk.

Ya Ömer gecenin bu saatinde nedir senin
bu sokakta dolaşmanın sebebi?

Dedi ki ya Resûlallah karnım aç, evde bir
şey yoktu. Uyku tutmadı ben de dışarı çıktım.
Üçü birden dosdoğru gittiler Ebu Eyyub el-En-
sari hazretlerinin kapısına. Ebu Eyyub el Ensari
Medine'li. Bu mübarekler Mekke'den hicret et-
mişler. Ensarin bağı bahçesi, hurması, tarlası
var. Oranın yerlisi. Malı mülkü var. Bu muha-
cirler herşeylerini bıraktılar geldiler. Din yo-
lunda. Kapıyı çaldılar, geceleyin. Ebu Eyyub el
Ensari hazretleri kapıyı açtı bir de baktı ki iki

cihan güneşi Server-i Kainat Muhammed-i Mustafa *sallallahu aleyhi ve sellem* iki sahabeyle beraber karşısında. Aman buyur ya Resûlallah. Aldı eve, içeriye. Zaten onun evinde misafir olmuşlardı bir ara. Peygamber Efendimiz evinde misafir kalmıştı. Hemen içeri aldı, oturttu, gitti bir hurma salkımı getirdi. Hurmalar biliyorsunuz sap verir. Sapta salkım halinde olur hurmalar, uzanır. Bir sap kesti mi bayağı bir hurma olur üstünde birkaç kilo hurma olur. Hemen bir hurma salkımı getirdi. Bunlardan buyrun yiyin ya Resûlallah dedi. Onlar da atıştırmaya başladılar dalı üzerinde hurmayı. Çok lezzetli olur. Taze dalından daha kopmamış ama olgunlaşmış. Çok güzel olur. Güzel bir ikram yani. Onu yerken gitti bir hayvan da kesti arkada. Getirdi bunları ikram etti çarçabuk. Ne kadar çabuk olduysa. Eti de ikram etti. Onlar beraberce yerken Peygamber Efendimiz bir parça aldı. Dedi bunu da Fatıma'ya gönderir misin. Biliyorum ki günlerdir yemek yemedi dedi. Fatıma anamız. Ona gönderdiler, gönderdi. Sonra dedi ki bak bunlar büyük nimet. Hurma, et büyük sefa. İşte bu büyük nimetleri hep soracak Allah dedi. İşte bunun karşılığında

Elhakümüttekasür'ü okursanız o onun karşılığı olur dedi. Oradan da bir *Elhakümüttekasür*'ü okumak tavsiyesi Peygamber Efendimiz'den geldi.

Ne demek bu *Elhakümüttekasür*?

Onu da o zaman açıklayıverelim dilimizin döndüğünce, tefsir yapmak tarzında değil de kısaca bir manası hakkında.

الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ
﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ
﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ
الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ
لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

Elhakümüttekasür.

Bu Abdullah ibn Mesud *radıyallahuanhu-
ma*'ya göre müşriklere hitap. Müşrikler. Sizi
mal çokluğunda yarışmak, zenginlik yarışı oya-
ladı bu dünyada, aldattı. Siz ona kapıldınız,
ahireti düşünmüyorsunuz. Birbirinizle benim ki

daha çok, benimki daha çok diye övünmeye geçtiniz. İddialaşmaya geçtiniz.

Hatta zürtümü'l makabir.

Benim şu kadar malım var bu kadar tarlam var şu kadar devam var demekle yetinmediniz üstelik bir de gittiniz benim kavmim daha kalabalık, işte bak kabristanda şu var şu var şu var. Ötekisi de bizimkilerden de şunlar şunlar var. Yani kabirlere gidinceye kadar işi uzattınız. Kabirlerdeki adamlarınızı sayıncaya kadar. Benimki daha çok, biz daha ileriyiz, biz sizden daha güçlüyüz hikayesinden.

Kella sevfe ta'lemun.

Hiç sizin hesap ettiğiniz gibi değil bu mal mülk kavim kabile çokluğunun hiçbir faydası olmayacak. Siz onlardan faydalanacağınızı sanıyorsunuz övünüyorsunuz ama hiç faydası olmayacak.

Sevfe ta'lemun.

İlerde anlayacaksınız siz. Ahirette anlayacaksınız ne kadar yanlış yolda olduğunuzu.

Sümme kella sevfe ta'lemun.

Evet hiç de sizin hesap ettiğiniz gibi değil işler. İlerde anlayacaksınız. Vaziyetin ne kadar sizin tahmin etmediğiniz gibi olduğunu.

Kella lev ta'lemune ilmen yakin.

Kesin bir bilgi ile bilmiş olsanız. Şeksiz şüphesiz bir bilgi ile bilmiş olsanız ki;

Leterevunnel cehim.

Muhakkak siz cehennemi göreceksiniz. Muhakkak cehenneme uğrayacaksınız göreceksiniz.

Sümme leteravunneha aynel yakin.

Sonra siz bu cehennemi böyle göreceğinizi bilmekle de kalmayacaksınız aynen oraya düşüp aynen o Cehennemi göreceksiniz.

Sümme letüselinne yevme izin aninnaim.

Sonra o ahiret gününde sizin bu dünyadaki mallarınız, mülkleriniz, varlıklarınızdan sorguya muhakkak ve muhakkak sorgu ve suale çekileceksiniz ve hesabını vereceksiniz. Hesabını veremeyecek çünkü hesabını vermenin yolu İslam. Malın mülkün varlığın nimetin hesabını vermenin yolu yöntemi Müslüman olmak, Müslümanca hareket etmek. İslam göstermiş, nasıl bu işin halli hallolur diye. Zekatını verecek sadakasını verecek. Allah yoluna cihada parayı sarfedecek. Bunların yolu belli. Onu yapmayan insan hesabını veremeyecek sorgu sualin sonunda.

Niye bu paraları helal yoldan kazanmadın?

Nedir bu kazanma şekli?

Öyle aldatmacayla haramla mal kazanılır mı?

Oradan ceza yiyecek.

Sonra bu kazandıklarınla niye fukaraya hayır hasenatı yapmadın?

Oradan bir ceza yiyecek.

Sonra niye keyfe zevke sefaya harcadın?

Niye nefesine şehevatına harcadın da hayrata hasenata cihada harcamadın?

Diye oradan sual olacak. Kazanç, malın kazanıldığı yerden sorgu sual olacak. Mal elindeyken malın kendisine yüklemiş olduğu görevleri yapıp yapmadığından dolayı sorgu sual ve ceza ikab olacak. Bir de malı sarfedilmesi gereken yerin dışında sarfetmediği taktirde niye oraya sarf ettin diye de sarf yerinden dolayı da sorgu sual olacak.

Ne kadar para harcadın sen bakayım yılbaşında?

Bilmem hangi yeri tutmuş da eğlenmiş de iki gün önce şu kadar parayı harcaıvermiş. Onun da hesabı.

Para benim!

Para senin ama buraya harcamaya hakkın yoktu, yasaktı buraya harcaman. Öbür tarafta Müslümanlar inliyor, memleket batıyor. İslam ülkeleri perişan sen burada gavurların adetlerini uyguluyorsun, keyfine zevkine bakıyorsun. Dansöz oynatıyorsun, dansöz geliyor kucağına oturuyor, karısı da yanında sırtlıyor, resim çek-tiriyor. Yok yılbaşı eğlencesiymiş, kafasına sivri külahı takıyor, dans ediyorlar. O onun karısına sarılıyor, o onun karısına sarılıyor. Allah sakla-sın. Allah imandan ayırmasın, güzel ahlaktan İslam'dan doğru yoldan ayırmasın yanlış yollara saptırmasın. Müslüman olarak dünyaya geldik yaşıyoruz, Müslüman olarak ahirete göçmeyi nasip etsin. Bir göz yumup açıncaya kadar bizi şeytana nefse dünyaya kapılıp rızasına aykırı iş yapma durumuna düşürmesin. Daima yolunda eylesin. Sevdiği kul eylesin. Ramazan'da güzel ibadetine koştuğumuz gibi koştuğumuz gibi daima ibadet ve taatinde olmayı nasip eylesin. Hizmetinde olmayı nasip eylesin. Ümmet-i Mu-hammed'e güzel hizmetler yapmayı hayratı ha-senat yapmayı nasip etsin. Helalinden kazanıp helal yerlere sarfetmeyi nasip etsin Allah. Cen-netiyle cemaliyle cümlelerinizi cümlemizi çoluk

çocuğumuzla sevdiklerimizle beraber müşerref
eylesin.

el-Fatiha

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
6 Şevvâl 1421 / 01.01.2001

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak
için tıklayınız.](#)

